

Lapostányér - Gróf Andrássy Tivadar budai házának ebédlőjéhez

Kerámia- és üvegyűjtemény

Leltári szám:	58.111.1
Alkotó:	Rippl-Rónai, József (1861 - 1927) / tervező
Gyár / műhely:	Zsolnay-gyár (Pécs)
Készítés ideje:	1898
Készítés helye:	Pécs
Jelzés:	a hátoldalon masszába nyomva: ZSOLNAY PÉCS 431 (a készlet formaszáma); máz alatt késsel 577. 260... (mázak laboratóriumi számai?); máz alatt barnával rajzolt RRJ (a tervező művész monogramja)
Anyag:	porcelánfajansz
Technika:	formára korongolt; magastüzű színes mázakkal festett
Méretek:	magasság: 1,6 cm átmérő: 23,8 cm

A kerek tányér tükre kissé homorú, öble lapos, enyhén ferdülő pereme sima. Ultramarinkék csík kereteli az öböl és a perem szegélyét, e színnel rajzolták körül a kidomborodó mázas motívumokat. A peremen körben folytatódó felhőmotívum, a tányér tükreben stilizált krizantémok. A virágtőből széles levelek hajlanak ki, legyezőszerűen szétterülve, két-két lazaszirmú virágfej magasodik fel, egy virágfej jobbra lehajlik. A háttér tompa zöld, a minták kétféle, halvány, szürkészöld színnel festettek. A tányérformát a 431. sz. készlet részeként tervezték, 1877-ben. Dísztítésének rajzát a Zsolnay gyári 8. Decorkönyvben 5821 sz. alatt találhatjuk „Rippl-Rónai 1898-ból” bejegyzéssel. A kivitelező festők munkáját gyakran segítették a körvonalak előrajzolásával. Pauszpapíron, ólomlapon kilyuggatták a minta körvonalait, grafitporral bedörzsölve átvitték a díszítendő felületre. Ilyen pauszátvitellel rajzolták be az 5821 sz. rajzot is a Decorkönyvbe. Mivel több apró részletbeli eltérés található az 1913. évi rajz és a festett tányér között, biztosak lehetünk abban, hogy ezt a tányért nem az előrajzolt sablon segítségével festették. A gyári 1898. évi 5. Decorkönyvben csak a krizantémtő vázlatát találjuk a 2730 számnál, szabadkézi rajzzal, bejegyzés nélkül.

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 9.76. (Csenkey Éva)
- Csenkey Éva: *A magyar szecesszió kerámiaművészete.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1985. - Nr. 53.

